Joi, 6 oktombrie 2022

P9_TA(2022)0353

Escaladarea de către Rusia a războiului său de agresiune împotriva Ucrainei

Rezoluția Parlamentului European din 6 octombrie 2022 referitoare la escaladarea de către Rusia a războiului său de agresiune împotriva Ucrainei (2022/2851(RSP))

(2023/C 132/12)

Parlamentul European,

— având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Ucraina și Rusia,

— având în vedere Carta ONU,

— având în vedere Actul final de la Helsinki din 1975,

— având în vedere declarațiile membrilor Consiliului European și ale miniștrilor de externe ai G7 din 30 septembrie 2022 privind Ucraina,

— având în vedere declarația făcută de Înaltul Reprezentant în numele Uniunii Europene la 28 septembrie 2022 privind „referendumurile" fictive și ilegale desfășurate de Rusia în regiunile Donețk, Herson, Luhansk și Zaporijia,

— având în vedere declarația de presă a președintei Comisiei, Ursula von der Leyen, din 28 septembrie 2022 referitoare la un nou pachet de măsuri restrictive împotriva Rusiei și mesajul președintelui Consiliului European, Charles Michel, din 30 septembrie 2022 privind anexarea ilegală de către Rusia a regiunilor ucrainene,

— având în vedere declarațiile făcute de Înaltul Reprezentant în numele Uniunii Europene la 22 septembrie 2022 cu privire la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și la 28 septembrie 2022 cu privire la scurgerile din conductele de gaze Nord Stream,

— având în vedere articolul 132 alineatele (2) și (4) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, în concordanță cu Carta ONU și cu principiile dreptului internațional, în relațiile lor internaționale toate statele se bucură de egalitate suverană și trebuie să se abțină de la amenințări sau de la folosirea forței împotriva integrității teritoriale sau independenței politice a oricărui stat; întrucât orice anexare a teritoriului unui stat de către un alt stat prin amenințarea cu forța sau utilizarea forței constituie o încălcare a Cartei ONU și a principiilor dreptului internațional; întrucât acest principiu a fost reafirmat recent de Secretarul General al ONU, António Guterres;

B. întrucât Federația Rusă, în calitate de membru permanent al Consiliului de Securitate al ONU, poartă o responsabilitate politică specială pentru menținerea păcii și a securității în lume, dar a încălcat în mod constant principiile Cartei ONU prin acțiunile sale agresive împotriva suveranității, independenței și integrității teritoriale a Ucrainei și a sfidat în mod deschis comunitatea internațională, anunțându-și actele ilegale care încalcă Carta ONU în timp ce Adunarea Generală a ONU era în sesiune;

C. întrucât Federația Rusă și-a continuat războiul de agresiune ilegal, neprovocat și nejustificat împotriva Ucrainei în ultimele luni; întrucât o contraofensivă ucraineană de succes lansată la începutul lunii septembrie 2022 a dus la pierderea de către Rusia a unei părți semnificative din teritoriile pe care le ocupase în regiunea Harkov din Ucraina și în alte regiuni din estul și sudul Ucrainei; întrucât astfel au fost descoperite noi dovezi de încălcări grave ale drepturilor omului și de crime de război comise de forțele ruse și de aliații acestora, cum ar fi gropile comune cu peste 440 de cadavre la Izium;

D. întrucât mii de civili au fost deja uciși și mult mai mulți au fost torturați, hărțuiți, agresați sexual, răpiți sau strămutați forțat; întrucât acest comportament inuman al forțelor ruse și al aliaților lor încalcă grav dreptul internațional umanitar;

E. întrucât forțele ruse au pierdut zeci de mii de membri ai personalului, fie uciși în acțiune, fie dispăruți de la începutul invaziei, iar echipamentele lor militare au fost distruse;

F. întrucât comunitatea internațională continuă să sprijine Ucraina prin echipamente moderne, muniție, instruire și schimb de informații, cel mai recent fiind Congresul SUA, care a adoptat recent o lege prin care va oferi asistență în valoare de peste 12,3 miliarde USD;

G. întrucât, potrivit oficialilor ucraineni, armata ucraineană are nevoie de tancuri principale de luptă moderne, de mai multe sisteme de rachete sol-aer și de rachete sol-sol, de transportatori de personal blindate, precum și de centre de instruire suplimentare și contribuții suplimentare sub formă de muniție;

H. întrucât, în perioada 9-11 septembrie 2022, au avut loc alegeri regionale și locale în Rusia și în Republica Autonomă Crimeea și în orașul Sevastopol, anexate ilegal, alegeri pe care UE nu le recunoaște;

I. întrucât între 23 și 27 septembrie 2022 au avut loc „referendumuri" fictive organizate în grabă în zonele Ucrainei ocupate parțial de Rusia și în regiunile Donețk, Herson, Luhansk și Zaporijia și în rândul ucrainenilor deportați forțat în Rusia, autoritățile ruse anunțând procente prestabilite și nerealist de ridicate în ceea ce privește prezența la vot și ratingurile de aprobare pentru anexarea de către Rusia; întrucât procesul de votare a inclus încălcări sistematice ale drepturilor omului și intimidări, în special prezența soldaților ruși înarmați; întrucât referendumurile fictive au reflectat referendumul organizat de Rusia în Crimeea după ce a ocupat peninsula la începutul anului 2014; întrucât Rusia a anunțat anexarea oficială ilegală a acestor teritorii la 30 septembrie 2022, care a fost urmată de aprobarea unanimă de către Duma de Stat și Consiliul Federației;

J. întrucât, la 21 septembrie 2022, Vladimir Putin a anunțat prima mobilizare a Rusiei de la cel de Al Doilea Război Mondial; întrucât, potrivit relatărilor din mass-media, mobilizarea cuprinde între 300 000 și 1,2 milioane de rezerviști militari, care sunt chemați în forțele armate; întrucât, contrar anunțului oficial că autoritățile vor recruta cetățeni care au servit recent în armată și au experiență în luptă, rapoartele sugerează că unele persoane sunt, de asemenea, în curs de a fi recrutate fără să fi avut nicio experiență militară, în special din regiunile mai sărace și îndepărtate și din minoritățile etnice, și că oamenii sunt recrutați ca o măsură represivă, cum ar fi în Crimeea ocupată, unde sunt chemați peste 1 500 de tătari din Crimeea; întrucât există, de asemenea, relatări privind mobilizarea forțată din regiunile Ucrainei anexate recent în mod ilegal; întrucât există informații potrivit cărora noii recruți sunt trimiși pe front aproape imediat;

K. întrucât anunțul privind mobilizarea din Rusia a dus la proteste, autoritățile ruse arestând peste 2 400 de demonstranți până în prezent; întrucât, de la anunțarea mobilizării, câteva sute de mii de ruși au fugit din Rusia pentru a evita recrutarea; întrucât autoritățile ruse au înființat centre de recrutare la mai multe puncte de trecere a frontierei pentru a recruta forțat fugarii și pentru a descuraja astfel cetățenii să părăsească țara;

L. întrucât forțele ruse continuă să ocupe centrala nucleară de la Zaporijia (CNZ); întrucât, la 30 septembrie 2022, Ihor Murașov, directorul general al CNZ, a fost răpit de forțele ruse și ulterior a fost eliberat; întrucât CNZ este cea mai mare centrală nucleară din Europa, iar ultimul reactor al acesteia a fost oprit la începutul lunii septembrie din cauza luptelor din interiorul și din jurul centralei; întrucât persistă, cu toate acestea, riscul de catastrofă nucleară;

M. întrucât, într-un discurs televizat din 21 septembrie 2022, Vladimir Putin a avertizat că, dacă este amenințată integritatea teritorială a Rusiei, adică a teritoriilor anexate ale Ucrainei, Rusia va „utiliza negreșit toate mijloacele de care dispunem pentru a proteja Rusia și poporul nostru"; întrucât expresia „toate mijloacele de care dispunem" reprezintă un șantaj nuclear transparent;

N. întrucât, la 26 și 27 septembrie 2022, a fost observată o scădere dramatică a presiunii în conductele Nord Stream 1 și 2 din cauza scurgerilor care se suspectează că sunt rezultatul unor explozii subacvatice deliberate, probabil realizate de un actor statal; întrucât, deși este dificil de măsurat volumul exact de metan care s-a scurs, este probabil să fie mare și să aibă un impact negativ asupra mediului;

O. întrucât, la 30 septembrie 2022, președintele Volodîmîr Zelenski a anunțat că Ucraina a solicitat în mod oficial aderarea la Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO),

1. reiterează sprijinul neclintit al UE pentru Ucraina și pentru suveranitatea, independența și integritatea teritorială a acesteia în cadrul frontierelor recunoscute pe plan internațional; condamnă în cei mai fermi termeni războiul de agresiune nejustificat, neprovocat și ilegal inițiat de Rusia împotriva Ucrainei; reamintește că Rusia poartă întreaga responsabilitate pentru acest război și că trebuie să înceteze imediat războiul și să își retragă toate forțele, inclusiv forțele terțe care o susțin, de pe toate teritoriile care aparțin Ucrainei și sunt recunoscute la nivel internațional;

2. salută curajul deosebit al poporului ucrainean, care face sacrificii enorme pentru a-și apăra țara și valorile europene, cum ar fi libertatea, demnitatea și democrația; reamintește dreptul legitim al Ucrainei, în conformitate cu articolul 51 din Carta ONU, de a se apăra împotriva războiului de agresiune al Rusiei pentru a recâștiga controlul deplin asupra întregului său teritoriu în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional; salută curajul forțelor armate ucrainene și acțiunile lor extrem de eficiente, atât din punct de vedere al luptei, cât și din punct de vedere moral, și recunoaște contribuția semnificativă pe care acestea o aduc la securitatea europeană;

3. invită toate țările și organizațiile internaționale să condamne fără echivoc războiul de agresiune al Rusiei și încercările acesteia de a dobândi teritoriu prin forță și prin referendumurile sale fictive; invită UE și statele sale membre să intensifice dialogul cu numeroasele guverne care au adoptat o poziție neutră în ceea ce privește agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, pentru a construi o opoziție internațională puternică față de orice modificare a frontierelor Ucrainei prin forță și în apărarea dreptului internațional;

4. condamnă în termeni fermi încălcările masive și grave ale drepturilor omului și crimele de război comise de forțele armate ruse, de aliații săi și de autoritățile de ocupație instalate de Rusia în Ucraina; insistă asupra faptului că funcționarii guvernamentali responsabili și liderii militari, precum și făptașii de crime de război și de crime împotriva umanității, inclusiv genocid, trebuie trași la răspundere;

5. invită statele membre și alte țări care sprijină Ucraina să își intensifice masiv asistența militară, în special în domeniile în care guvernul ucrainean solicită acest lucru, pentru a permite Ucrainei să recâștige controlul deplin asupra întregului său teritoriu recunoscut la nivel internațional și să se apere cu succes împotriva oricărei alte agresiuni din partea Rusiei; solicită să se ia în considerare posibilitatea unui mecanism de asistență militară în regim de „împrumut și închiriere” (*lend-lease*) pentru Ucraina; invită statele membre care mai ezită, în special, să furnizeze partea care le revine din asistența militară necesară pentru scurtarea războiului; reamintește că ezitarea celor care sprijină Ucraina nu face decât să prelungească războiul și să ducă la pierderea de vieți în rândul ucrainenilor nevinovați; face apel la liderii UE să construiască o unitate durabilă între statele membre și țările care împărtășesc aceeași viziune pentru a sprijini pe deplin și necondiționat Ucraina împotriva războiului de agresiune al Rusiei;

6. invită Vicepreședintele Comisiei / Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate să coordoneze livrările de arme prin intermediul mecanismului de compensare al Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), inclusiv să instituie o inițiativă a UE pentru livrarea de sisteme de arme avansate, cum ar fi tancurile Leopard; invită statele membre să înceapă imediat instruirea soldaților ucraineni în această privință;

7. condamnă fără echivoc ca fiind ilegale și nelegitime referendumurile fictive desfășurate sub amenințarea armelor pentru a anexa regiunile Donețk, Herson, Luhansk și Zaporijia; reamintește că referendumurile s-au desfășurat cu încălcarea Cartei ONU și a dreptului internațional; respinge și nu recunoaște rezultatele falsificate ale referendumurilor și încorporarea ulterioară a acestor teritorii în Rusia; consideră că rezultatele acestora sunt nule și neavenite; consideră că anexarea anunțată constituie o escaladare periculoasă și iresponsabilă și o încălcare flagrantă a dreptului internațional și a Cartei ONU care garantează pacea internațională, securitatea, integritatea teritorială și suveranitatea tuturor statelor, care nu poate și nu va rămâne fără răspuns din partea comunității internaționale;

8. denunță decretul prezidențial rus din 29 septembrie 2022 privind recunoașterea „independenței” regiunilor ucrainene Herson și Zaporijia, precum și tratatele ilegale privind integrarea în Federația Rusă, semnate la 30 septembrie 2022; își afirmă sprijinul ferm pentru politica UE de nerecunoaștere a acțiunilor ilegale ale Rusiei împotriva Ucrainei, inclusiv anexarea, și, prin urmare, invită Consiliul să adopte noi sancțiuni severe ca răspuns la aceste acte;

9. salută propunerile Comisiei privind un al optulea pachet de sancțiuni împotriva Rusiei; invită toate statele membre să aprobe rapid pachetul de sancțiuni, să evite orice întârzieri în interes propriu și să pună în aplicare pe deplin sancțiunile; solicită extinderea sancțiunilor la noi domenii, inclusiv excluderea din SWIFT a Gazprombank, a Alfa Bank, a Rosbank, a Tinkoff Bank, a Sankt Petersburg Bank, a Băncii de Dezvoltare Regionale a Rusiei și a Far Eastern Bank, consolidând totodată și mai mult sancțiunile împotriva criptoactivelor și criptomonedelor; invită instituțiile UE și statele membre să mențină unitatea UE și să crească presiunea asupra Kremlinului, inclusiv prin noi pachete de sancțiuni, inclusiv interzicerea exporturilor de produse de înaltă tehnologie și bunuri strategice și alte sancțiuni menite să slăbească din punct de vedere strategic economia și baza industrială rusă, în special complexul militar-industrial; sprijină adoptarea de sancțiuni individuale împotriva persoanelor și entităților direct implicate în deportarea forțată și adopția copiilor ucraineni și în organizarea și observarea referendumurilor fictive ilegale, precum și a tuturor membrilor partidelor din Duma care dețin funcții în parlamentele alese la toate nivelurile, inclusiv la nivel regional și municipal; invită statele membre să prevină, să investigheze și să urmărească penal în mod activ orice eludare a sancțiunilor; invită Comisia și colegiuitorii să depună rapid eforturi pentru a finaliza regimul juridic pentru confiscarea activelor înghețate prin sancțiuni;

10. solicită din nou un embargo imediat și total asupra importurilor rusești de combustibili fosili și uraniu, precum și abandonarea completă a conductelor Nord Stream 1 și 2, pentru a opri finanțarea războiului lui Putin din banii UE; solicită interzicerea în continuare a achiziționării, importului și transportului de titan, aluminiu, cupru, nichel, paladiu, rodiu și diamante brute și prelucrate din Rusia sau prin Rusia în UE, precum și a importurilor de produse siderurgice originare din Rusia sau exportate din Rusia, inclusiv minereu de fier și produse semifinite, cu scopul de a reduce veniturile Rusiei; solicită reducerea la minimum a accesului Rusiei la resursele, tehnologiile și serviciile industriale de bază, în special a celor de care are nevoie industria militară a statului agresor;

11. avertizează regimul lui Aliaksandr Lukașenka împotriva sprijinirii Rusiei în războiul său de agresiune împotriva Ucrainei, inclusiv în eforturile sale de mobilizare și în găzduirea recruților pe teritoriul său; invită Comisia și Consiliul să includă Belarus în noul val de sancțiuni legate de mobilizare;

12. condamnă mobilizarea rezerviștilor în Rusia și solicită încetarea imediată a recrutării forțate; condamnă măsurile care îi obligă pe locuitorii teritoriilor temporar ocupate ale Ucrainei să se înroleze în armata rusă sau în forțele auxiliare, măsuri interzise în temeiul celei de-a patra Convenții de la Geneva; face un apel ferm la toți cetățenii ruși să evite să fie târâți în acest război, care încalcă dreptul internațional și a fost condamnat astfel de marea majoritate a țărilor, care a fost purtat doar pentru a consolida un regim cleptocratic nedemocratic în Rusia și care, în cele din urmă, va distruge economia rusă și perspectivele poporului rus pentru un viitor sigur și prosper; îndeamnă statele membre să elibereze vize umanitare cetățenilor ruși care au nevoie de protecție, cum ar fi cei supuși persecuțiilor politice;

13. invită statele membre să pună în aplicare pe deplin orientările Comisiei privind procesul general de eliberare a vizelor pentru solicitanții ruși și controlul cetățenilor ruși la frontierele externe, în deplină conformitate cu dreptul UE și cu dreptul internațional, și să se asigure că fiecare cerere de azil depusă, printre altele, de disidenți, dezertori, persoane care evită recrutarea și activiști este tratată în mod individual, ținând cont de preocupările de securitate ale statului membru gazdă și în conformitate cu *acquis*-ul UE în materie de azil; invită Consiliul și Comisia să monitorizeze îndeaproape situația vizelor pentru Rusia;

14. invită Comisia, SEAE și statele membre să sporească sprijinul acordat țărilor din Caucazul de Sud și din Asia Centrală, care primesc un număr substanțial de cetățeni ruși, în special Georgia, Kazahstan, Uzbekistan, Armenia și Kârgâzstan, pentru a menține stabilitatea în aceste regiuni;

15. denunță decretul prezidențial al Rusiei din 5 octombrie 2022 prin care CNZ a fost desemnată drept „proprietate federală” și prin care guvernului rus i s-a încredințat sarcina de a prelua controlul asupra acesteia; solicită retragerea imediată a personalului militar rus din CNZ și din jurul acesteia și crearea unei zone demilitarizate în jurul său; reamintește că luptele din jurul centralei ar putea duce la o catastrofă majoră cu consecințe inimaginabile;

16. condamnă recentele amenințări ale Rusiei de a utiliza arme nucleare ca fiind iresponsabile și periculoase; invită statele membre și partenerii internaționali să pregătească un răspuns rapid și decisiv în cazul în care Rusia va desfășura un atac nuclear asupra Ucrainei; invită Rusia să se abțină de la amenințări de escaladare nucleară, având în vedere consecințele globale și foarte îndelungate ale oricărei catastrofe nucleare asupra vieții umane și mediului; reamintește că orice încercare a Rusiei de a considera atacurile asupra teritoriilor ocupate ca un atac asupra Rusiei și, prin urmare, ca motiv pentru un atac nuclear este ilegală și lipsită de temei și nu va descuraja Uniunea Europeană să acorde în continuare asistență Ucrainei în demersurile de autoapărare;

17. invită Comisia, SEAE și statele membre să intensifice sprijinul și cooperarea cu societatea civilă și cu mass-media liberă din Ucraina și Rusia; subliniază că reziliența și capacitatea Ucrainei de a rezista la războiul de agresiune al Rusiei necesită o concentrare și un sprijin sporite pentru actorii umanitari din Ucraina, inclusiv un accent specific pe cei care sprijină femeile; invită Comisia, SEAE și statele membre să ofere în continuare adăpost temporar în UE celor care fug din calea războiului și să contribuie la eliberarea unor documente de călătorie temporare care să le permită cetățenilor ucraineni care sunt blocați în Rusia fără documente de identitate sau de călătorie să părăsească țara dacă o doresc; condamnă încercările sistematice ale părții ruse de a încetini intrarea refugiaților ucraineni în UE la frontierele cu Estonia și Letonia, ceea ce ar putea duce în curând la o criză umanitară majoră; invită statele membre și serviciile lor de control la frontiere să nu împiedice intrarea acestor refugiați în UE;

18. invită Comisia să elaboreze un pachet cuprinzător de redresare pentru Ucraina, care ar trebui să fie axat pe ajutorul, reconstrucția și redresarea țării în viitorul imediat, pe termen mediu și pe termen lung, și să contribuie și mai mult la consolidarea creșterii economice, începând imediat, dacă este cazul; reamintește că pachetul de redresare ar trebui să fie dirijat în comun de UE, de instituțiile financiare internaționale și de partenerii care împărtășesc aceeași viziune; solicită ca pachetul de redresare să fie sprijinit de capacitatea bugetară necesară a UE;

19. își exprimă aprecierea pentru cetățenii ruși care condamnă războiul; condamnă arestarea de către autoritățile ruse a mii de protestatari pașnici și solicită eliberarea imediată a acestora;

20. invită Comisia, SEAE și statele membre să înceapă să reflecteze asupra modalităților de a colabora cu Rusia în viitor și a modului în care aceasta poate fi sprijinită printr-o tranziție reușită de la un regim autoritar la o țară democratică care renunță la politici revizioniste și imperialiste; consideră că un prim pas ar fi ca instituțiile UE să colaboreze cu liderii democratici ruși și cu societatea civilă din Rusia și să își mobilizeze sprijinul pentru agenda lor pentru o Rusie democratică; sprijină crearea unui centru pentru democrație pentru Rusia, găzduit de Parlamentul European;

21. reamintește că exploziile subacvatice de la conductele Nord Stream au avut loc simultan cu inaugurarea noii conducte din Marea Baltică, care leagă Norvegia de Polonia, traversând Danemarca; consideră că exploziile subacvatice de la conductele Nord Stream nu reprezintă o coincidență și că există tot mai multe speculații că acestea ar fi fost rezultatul unui act coordonat și deliberat din partea unui actor statal; consideră că exploziile de la conductele Nord Stream demonstrează cât de periculoasă a fost politica creșterii dependenței de combustibilii fosili ruși și că utilizarea energiei ca pe o armă s-a ridicat la un nou nivel; invită statele membre să intensifice și să trateze cu prioritate protecția infrastructurii europene critice, inclusiv a conductelor și cablurilor offshore, să își sporească reziliența la atacurile externe și să sprijine în continuare reziliența partenerilor UE din Europa de Est și din Balcanii de Vest; invită statele membre să efectueze o anchetă cu privire la sabotarea conductelor de gaz Nord Stream; consideră că exploziile subacvatice deliberate constituie un atac ecologic asupra UE;

22. solicită UE și statelor sale membre să colaboreze cu organismele internaționale pentru a strânge probe și pentru a sprijini anchetarea de către Curtea Penală Internațională a crimelor de război comise pe teritoriul Ucrainei începând cu 20 februarie 2014;

23. solicită înființarea unui tribunal internațional ad-hoc pentru crima de agresiune împotriva Ucrainei, în cadrul căruia să fie urmăriți penal Putin și toți funcționarii civili și militari și aliații lor din Rusia responsabili de conceperea, lansarea și desfășurarea războiului din Ucraina;

24. condamnă strategia pe mai multe niveluri a Rusiei de a introduce, a amplifica și a răspândi discursuri false și distorsionate și ideologia neo-imperialistă Russkiy Mir („lumea rusă”) în întreaga lume; invită UE și statele sale membre să sancționeze entitățile, persoanele fizice și alți reprezentanți ruși care răspândesc dezinformarea rusă și să ia măsuri suplimentare pentru a combate utilizarea ca armă a informațiilor de către Rusia;

25. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, guvernelor și parlamentelor statelor membre, Consiliului Europei, Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Oficiului Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Refugiați, Organizației Internaționale pentru Migrație, Comitetului Internațional al Crucii Roșii, Curții Penale Internaționale, Președintelui, Guvernului și Parlamentului Ucrainei, Președintelui, Guvernului și Parlamentului Federației Ruse și autorităților belaruse.